

Txirritola

ARAMAIO / Barikua / 2005eko maiatzaren 6a / 149. zenbakia

KOORDINATZAILEA: Ubane Madera • Otolara Lizentziaduna 31 ARRASATE 20500 • Tel.: 943 71 25 11 • Faxa: 943 71 23 89 • Posta elektronikoa: txirritola@goiena.com • Lege gordailua: SS1084/02

India eta Venezuela aztergai dira eskolan eta kultura-etxean

UBANE MADERA

India eta Venezuelako egoera aztertuko dute, besteak beste, San Martin Eskolakoek datorren astean. Gobernuz kanpoko Harreman elkarteak lagunduta egingo dituzte ekimenak.

Maiatzaren 13an, datorren barikuan, egingo dituzte ekimen gehienak. Batetik, Venezuelako Maria Finol misiolaria etorriko zaie ikasleei. Biologoa da misiolari hau eta Venezuelaren gainean berba egingo die.

Horrez gainera, Harreman elkartearen eskutik, Indiako neskatilatxoek bizi duten egoera latza ezagutuko dute egun berean. Batetik, bideo bat ipiniko diete. Bestetik, panel informatiboak ipiniko dizkiete.

HITZALDIA KULTURA-ETXEAN

Azkenik, eta kasu honetan interesa duen edozeinendako, hitzaldia egingo dute arratsaldean. *Pobretuta dauden herrialde aberatsak* izenburua ipini diote. Venezuelaren eta antzerakoien kasua aztertuko dute, Maria Finol misiolariaren eskutik. 18:00etan hasiko da hitzaldia, kultura-etxean.

Indiako leku askotan zelan bizi diren erakusten digu argazkiak.

DIRUA, INDIARA

Eskolan urtero egiten dituzte gobernuz kanpoko erakunderen batekin halako ekimenak. Hala, munduko behartsuenen egoeraren berri izateaz gainera, euren laguntzatxoa bideratzen dute.

Hain zuzen ere, aurten, Erretiratu-egunean tartak saltzen batu zuten dirua Indiara bidaliko dute, Harremanen bitartez. Erakunde horrek Ankur izeneko proiektuan lan egiten du. Baztertuta bizi diren neska umezurtzei lagun-

Indian sinesten dute Ihesa duen gizon bat birjina batekin oheratuz gero osatu egiten dela

tzeko zentroa da Ankur. Izan ere, Indian, emakumeak eta bereziki neskatilatxoak dira bazterketa gehien jasaten dutenak.

INDIAKO NESKATILATXOEN DATU LATZAK

Zenbait datu ematearren, estatistiken arabera, 16 urtetik beherako neska bat bortxatzen dute 155 minutu. 13 urtetik beherako neskatilata batek sexu-abusuren bat jasaten du 13 ordu. 400.000 prostituta 14 urtetik beherako neskatilak dira. Haien artean %52a Ihesarekin kutsatuta zeuden 1994an, eta oro har, han duten sineskera da Ihesa duen gizona eta bat birjina batekin oheratzen bada osatu egiten dela.

Ankurren halako neskatilatxoak hartzen dituzte, eta han dauden mojek zaindu eta hezi egiten dituzte, besteak beste.

San Prudentzio gogoan eskolan

Joan den eguaztenean, San Prudentzio egunaren bezpera zela-eta, Aramaioko gatzetxoek zaindaria omentzeko danborrada egin zuten. Eskolako zuzendari Paulino Ibabek kontatu digunez, txikienek zein nagusienek, guztiek ikasi zuten Prudentzio Deunaren omenezko kantua. Goizean abestu zuten, eskolako patioan, eskolan bertan egindako danborrekin eta txapel dotoreekin.

Gero, aramaiotar gehienek moduan, bost eguneko zubia izan zuten. /U.M.

LABUR

Lau t'erdiko txapelketako partiduak, gaur

Gaur, barikua, lau pilota partidu jokatuko dituzte Lau t'erdiko txapelketaren barruan. 21:00etan hasiko dira. Honako bikoteek jokatuko dute: Moran (Lizarra), Aranbururen (Billabona) kontra; Esnola (Beasain), Unai Arrastoren (Irurita) kontra; Irurita (Burlata) Gomezen (Lapuebla de Labarca) kontra eta Lasa (Urretxu), Gandiagaren (Lekeitio) kontra. Jakinarazi digutenez, aurrera begira beste hiru bat pilota jaialdi izango dira Aramaion.

23 urtetik beherako (23 urte barne) pilotariak parte hartzen dabilta txapelketan.

KZGunearen datorren hileko ikastaroak

KZGuneako arduradunak jakinarazi digunez, maiatzaren 16an, Etxetik eros ezazu ikastaroa egingo dute, 09:00etatik 11:00etara. Erosketak internet bidez zelan egin azalduko dute. Besteak beste, Eroskik Interneten duen saltokian sartu eta adibide praktikoak ikusiko dituzte. Eta maiatzaren 30ean, Euskara ziberespazioan ikastaroa egingo dute, 11:00etatik 13:00etara. Euskarak Interneten duen pisua ikustea da ikastaroaren xedea.

Uztaileko udalekuetarako izenematea

Bi aste barru, maiatzaren 20an bukatzen da uztaileko udalekuetarako izena emateko epea, umeendakoa zein begiralendakoa. Umeen kasuan, bakoitzak 36 euro ordaindu beharko ditu. Begiraleen kasuan, berriz, besteak beste, 17 urtetik gorakoak izan beharko dute deialdira aurkezteko.

Udalaren udalekuak uztailearen 6tik 19ra bitartean dira.

ETXAGUENGO ZENTRO METEOROLOGIKO TXIKIA

Meteorologiaren gaineko datuak batzen dituzte egunero Etxaguenen

UBANE MADERA

Askotan jakinarazten dizkigute meteorologiarekin lotutako datuak: bota duen euri kopurua, hezetasun maila, hotz-beroa... Puntu estrategikoetan ipintzen dituzten aparatuen bitartez lortzen dituzte halako datuak. Horietako batzuk Aramaion bertan daude, Etxaguenen.

Uribarren baserriaren atzeko aldean daude aparatuek eta Maria Jesus Aspe ibiltzen da haiek maneiatzen.

Aspaldi ipini zituzten aurreneko aparatuek Etxaguen auzoan: "Diputazioak egin zuen hitzarmen bat Arabako puntu estrategikoetan ipintzeko; hango ingeniari bat etorri zen, Juan Mari (nire senarra) ezagutzen zuen hark eta Juan Marirekin egin zuen tratua". Hala kontatu digu Maria Jesusek. Halaber, esan digu hasiera hartan (orain dela 29 urte) eskuz erabili beharreko aparatua ipini ziola Arabako Diputazioak; eta orain dela 15 urte-edo, ordenagailuz konektatutako ekipo automatikoa, haizea eta bestelakoak neurtzeko. Hori geroago kendu egin zioten. Eta orain dela hiru urte, berriz, beste aparatua automatikoa bat ipini ziotela esan digu, eguzki plakarekin; Estatuko gobernuak Donostian duen ordezkariak meteorologikoak ipini zion azken aparatua hori.

ZENTRO METEOROLOGIKOETARA

Oro har, orain Etxaguenen zera neurtzen dute: euria, hezetasun maila eta hotz-beroa. Batutako datuak Donostiara bidaltzen ditu Maria Jesusek eta handik Madrilerara bidaltzen dituzte. Hala, Madrildik, Estatuko zentro meteorologiko inportanteenetara banatzen dituzte datuak, konparazioak eta bestelako lanak egiteko. Horrekin batera, Arabako Diputazioa ere bidaltzen ditu datuak.

Eta horrez guztiaz gainera, Maria Jesusek irratiaren ematen du informazioa egunero: "Hiru bat urte dela hasi ziren. Diputazioak etorri zitzaizkidan esaten Radio Vitoriak gura zuela zazpi lekutako datuak kontatzea. 10:00etako notizien atzetik egiten dugu".

EGUNEROKO ARDURA

Ez da lan makala Maria Jesus Aspek egiten duena, kontuan hartuta egunero-egunero egin beharrekoa dela: "goizetan ikusi behar dut zein temperatura dagoen eta termometroak ipintzen ditut zeron. Hori Diputazioaren aparatuekin. Eta Donostiako ordezkariarendako, hilero jasotzen ditut ordenagailuak batutako datuak eta txip batera pasatzen

Uribarren baserriaren ondoan ibiltzen da Maria Jesus Aspe aparatuetako datuak hartzen, egunero-egunero.

*"Oraintxe lau urte-
edo, zaparrada
batean 42 bat litro
bota zituen oso
denbora gutxian"*

ditut. Ezin dezaket sekula ahaztu. Eta neu noizbait etxean ez banago, norbait utzi behar dut kargura".

Gure eguraldiaren nondik norakoak zaintzeaz gain, Uribarren baserriaren egiten duten lana beste gauza batzuetarako ere bada erabilgarria: "Datu denak gelditzen dira artxibatuta, eta erabiltzen dituzte, esaterako, elurte bat izan eta istripu bat gertatu denean, edo euri-zaparrada handiekin harriak errepidera jausten direnean... aseguru kontuetaarako eta erabiltzen dituzte guk batutako datuak".

DATU BITXI BATZUK

Eguraldiaren nondik norakoei begiratuz gero, berriz, Maria Jesusi galdetu diogu ea akordatzen den atentzioa eman izan dion daturen batekin; hark iazko udazkena ekarri digu gogora, oso euritsua izan zelako. Baita beste urte batzuk ere: "oraintxe lau urte-edo zaparrada batean 42

*"Aurtengo negua
gogorra izan da,
egunez zerotik behera
lau edo hiru gradu
izan ditugulako"*

bat litro bota zituen, oso denbora gutxian".

Temperaturetan ere izan dituzte halako datu deigarriak: "11 zero azpitik egon izan dira, Errege Egun batean, 70eko hamarkadan. Ateen bisagrak izotz zuriarekin agertu ziren... Aurten bederatzi zero azpitik izan ditugu. Baina aurtengo negua gogorra izan da egunez zerotik behera lau edo hiru gradu izan ditugulako, eguerdiko hamabietan. Eta eguzkia egon, eta hala ere, lau gradu zerotik behera. Nik halakorik 29 urte honetan ez dut eza gutu. Zerotik behera bat edo bi bai, baina lau gradu zero azpitik eguerdiko hamabietan, eta hortik ez igo zitea..." Temperatura beroei dagokienez, berriz, Maria Jesusi ez zaizkio horren deigarriak iruditzen: "Ni akordatzen naiz 38 gradurekin, hori baino gehiagorekin ez naiz akordatzen".

NEGUTEGI EFEKTUA DELA-ETA

Eguraldiaren bueltan 29 urtean lan egin duela kontuan hartuta,

*"Lanbroa, lainopea
eta zirimiria egiten
ditu... Ez dut
uste eguraldia
aldatu denik"*

geroago eta sarriago entzuten dugun negutegi efekturik igarri duen ere galdetu diogu Uribarren bizilagunari, ea egia den negutik bat batean udara pasatzen hasi garela: "Nik ez dut halakorik igarri. Aurten, behintzat, martia udaberri modukoa egin du.

Begira, lanbroa beti egiten du, lainopea ere bada, eta zirimiria ere egiten du... Ez dut uste aldatu denik. Urte batzuetan elur gutxi egiten du baina begira, esaterako, aurten zelako negua izan dugun. Iaz, berriz, ez zuen egin horrenbeste hotzik, baina, elur-maila altuagoa izan zen, 80 zentimetro izan genituen hemen. Eta gorago, metro bateraino iritsi zen".

Bukatzeke, eguraldia pronostikatzeke gauza den galdetu diogu eta esan digu beti ematen zaiola antz apur bat, goizean dauden laino klaseen arabera, Santikurtzera begiratuta, hegoarendako; eta Ipiztera begiratuta, iparrerako. "Esaterako, goizeko laino gorri, ilunkerako euri".

TELEFONO JAKINGARRIAK

OSASUNA / LARRIALDIAK

Osasun etxea (txandak)	945 44 53 00
Botika	945 44 50 03
Udaletxea	945 44 50 16
Ertzaintza (Arrasate)	943 79 71 99
Gurutze Gorria (Legutio)	945 45 52 52
San Martin Eskola	945 44 50 04
Taxia eta autobusak	945 44 50 33
Udal kiroldegia	945 44 53 35
Postetxea	945 44 50 83
Zuiko Eskualdea	945 43 01 67
Suhiltzaileak (Zubillaga)	943 78 28 00

AUTOBUSORDUTEGIA

ARRASATE	ARAMAIO	GASTEIZ
07:00	07:15	08:00
10:00*	10:15	
11:00	11:15	
12:00*	12:15*	13:00
15:15	15:30	16:15
17:20	17:35	
18:30*	18:45	
20:30	20:45	21:25
21:00*	21:15	

GASTEIZ	ARAMAIO	ARRASATE
	07:50	08:05
08:15	09:00	09:15
	10:15*	10:30
	11:15	11:30
13:10	13:55	14:10
16:20	17:05	17:20
	17:35	17:50
	18:45*	19:00
19:30	20:00	20:15

OHARRA: izartxoan duten orduetan eskaeraren arabera zerbitzua eskaintzen dute. Auzoetako bizilagunak zuzendutakoak da, eta autobusa erabili gura badute, bezperan deitu beharko dute honako zenbaki honetara: 629 54 59 23

OHARRAK

BARIKUKO ZINEMA

Nick Cassavetes zuzendariaren *El Diario de Noa* drama erromantikoa emango dute. Besteak beste, Ryan Gosling, Rachel McAdams eta James Garner aktoreek parte hartzen dute. 124 minutu irauten ditu. Bigarren Mundu Gerra erdian dela, bikote baten nondik norakoak kontatzen ditu. 22:30ean hasiko da eta betiko moduan, euro bat ordaindu beharko da.

UMEENDAKO ZINEMA

Disney faktoriaren beste film bat emango dute domekan: *102 Dálmatas*. Cruella de Vil, zakurren eta haien lagunen abentura da. 2000ko filma da eta 100 minutu irauten ditu. 17:00etan hasiko da zinema saioa.

ERRENTA AITORPENA

Joan den martitzenean, hilak 3, zabaldu zuten Araban aurtengo errenta aitortpena egiteko epea. Besteak beste, errenta aitortpena internetez egiteko aukera ematen du Diputazioak, www.alava.net helbidean.